

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
правового регулювання економіки
Протокол № 2 від 01.09.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ДОГОВІРНЕ ПРАВО

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань	всі
Спеціальність	всі
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	всі

Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Розробник:
к.ю.н., доцент

Ірина ВАГАНОВА

Завідувач кафедри
правового регулювання
економіки

Юрій ШИНКАРЬОВ

Харків
2023

ВСТУП

Договірне право – це системно упорядкована сукупність правових норм розміщених у Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України, інших законодавчих актах, норм та вимог розміщених в інших джерелах права, що встановлюють принципи договірних відносин, правил та порядку укладення договору, зміст договору (права та обов'язки сторін договору), порядок виконання договірних зобов'язань, правові наслідки неналежного виконання (невиконання) договірних зобов'язань та способи захисту порушених прав сторін договору. Договірне право вивчає сукупність установлених та санкціонованих державою публічно-правових, цивільно-правових, господарсько-правових та міжнародних норм, що відбивають інтереси окремих осіб (громадян та організацій) як членів громадянського суспільства, та сприяють на основі їхніх волевиявлень досягненню не суперечливих закону договірних цілей.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів здатностей: до оволодіння знаннями про базові положення договірного права; до формування стійкого уявлення про договірне право як підгалузь цивільного права України, його джерела, принципи та норми та підготувати здобувачів до самостійної практичної діяльності в цій сфері; навчання здобувачів практичних навиків з реалізації отриманих знань на основі аналізу існуючих джерел договірного права, їх місця в системі національного права України, а також практики їх застосування в практиці юриста.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування системи теоретичних знань щодо основних категорій, понять і правових механізмів договірного права;
- знання і розуміння основних тенденцій розвитку договірного права;
- формування умінь роботи з нормативно-правовими актами, які регулюють відносини, пов'язані з укладенням, зміною і розірванням цивільно-правових договорів;
- знання основних положень чинного законодавства, що врегульовує договірні відносини в окремих сферах;
- формування практичних навичок роботи із договорами і матеріалами судової практики;
- оволодіння науковими підходами щодо розв'язання проблемних питань правового регулювання договорів;
- вироблення навичок правової оцінки ситуацій і їх застосування для вирішення конкретного спору

Предметом вивчення навчальної дисципліни є найпоширеніші групи договірних зобов'язань, що мають місце в цивільному обороті, порядок укладення, виконання та припинення договорів, а також правові наслідки порушення сторонами договірних умов.

Об'єкт навчальної дисципліни є цивільно-правові відносини учасників щодо укладання, зміни та розірвання договорів.

Дисципліна «Договірне право» є однією з навчальних дисциплін, що вивчаються здобувачами першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця.

Всебічне і глибоке вивчення курсу «Договірне право» сприяє формуванню аналітичного мислення, чіткому аналізу основних правових відносин та правильного застосування правових норм.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p>

	<p>Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та</p>

	<p>всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. .</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</p>	<p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право</p>

	<p>і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>
<p>Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.</p>	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. . .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>
<p>Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p>	<p>Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. .</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
<p>Виокремлювати і аналізувати</p>	<p>Здатність використовувати бази даних</p>

<p>юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>	<p>органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
<p>Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p>	<p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p>	<p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>Усвідомлення впливу правових норм на економічні, зокрема, господарські відносини.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина договірного права.

Тема 1. Поняття та значення цивільно-правового договору

Поняття договору. Основні функції договору. Поняття свободи договору. Співвідношення актів цивільного законодавства та договору. Випадки обмеження свободи договору.

Тема 2. Види цивільно-правових договорів.

Класифікація договору за ЦК України. Класифікація договорів залежно від їх правової мети. Багатоступенева класифікація договорів. Основні елементи публічного договору. Види публічного договору за ЦК України. Поняття договору приєднання. Ознаки договору приєднання. Види договорів приєднання

Тема 3. Зміст цивільно-правового договору та його тлумачення

Зміст цивільно-правового договору. Види договірних умов. Види істотних умов договору. Тлумачення змісту договору. Загальні правила техніки складання договорів. Структура договору як юридичного документа.

Тема 4. Форма цивільно-правового договору

Форма договору. Усна форма договору (вимоги до додержання). Письмова форма договору (вимоги до додержання). Письмова форма договору (підстави недодержання). Державна реєстрація договору (вимоги до додержання). Договори, що підлягають нотаріальному посвідченню. Документи або їх дублікати, які посвідчують право власності на нерухомість. Документи для посвідчення правочину з відчуження нерухомого майна.

Тема 5. Порядок укладення цивільно-правового договору

Порядок укладення договору за способом узгодження змісту. Способи укладення договору. Момент укладення договору. Місце укладення договору. Строк дії договору. Умови визнання договору неукладеним. Стадії процедури укладення договору. Відмінність між рекламою та публічною офертою. Момент відкликання пропозиції. Прийняття пропозиції. Момент відкликання відповіді на пропозицію Види оферти Способи прийняття оферти. Варіанти укладення договору в письмовій формі.

Тема 6. Зміна та розірвання цивільно-правового договору. Недійсність цивільно-правового договору

Способи зміни та розірвання договору. Передумови для розірвання договору шляхом укладення правочину. Особливості зміни та розірвання договору за згодою сторін. Особливості зміни й розірвання договору за рішенням суду. Критерії істотного порушення умов договору. Критерії істотної зміни обставин при укладенні договору. Умови, необхідні для розірвання договору судом у зв'язку з істотною зміною обставин. Зміна та розірвання договору

приєднання. Зміна та розірвання нотаріально посвідченого договору. Випадки одностороннього розірвання договору за ЦК України. Основні види односторонньої відмови від договору. Випадки односторонньої відмови від договору за ЦК України. Наслідок односторонньої відмови від договору. Наслідки неналежного виконання попереднього договору. Правові наслідки зміни або розірвання договору. Порядок продовження чинності договору. Види недійсних правочинів-договорів. Поняття нікчемних правочинів-договорів. Види нікчемних правочинів-договорів. Поняття оспорюваних правочинів-договорів. Види оспорюваних правочинів-договорів. Поняття змішаних правочинів-договорів. Види змішаних правочинів-договорів. Принцип недійсності правочину-договору. Поняття «реституції». Поняття «односторонньої реституції». Поняття «двосторонньої реституції». Випадки застосування двосторонньої реституції за ЦК України.

Змістовий модуль 2. Спеціальна частина договірної права.

Тема 7. Договори про передання майна у власність.

Загальні та відмінні риси договорів про передання майна у власність. Види таких договорів. Договір купівлі-продажу. Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації.

Тема 8. Окремі види договорів про передання майна у власність.

Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Договір міни. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду). Договір дарування.

Тема 9. Договори про передання майна у тимчасове користування.

Загальні та відмінні риси договорів про оплатне передання майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів. Договір найму (оренда). Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір найму (оренди) житла.

Тема 10. Договори про виконання робіт.

Загальні та відмінні риси договорів про оплатне виконання робіт. Види таких договорів.

Договір підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно- конструкторських та технологічних робіт.

Тема 11. Договори про надання послуг.

Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види

таких договорів. Договір перевезення. Договір транспортного експедирування. Договір зберігання. Договір страхування. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку. Договір факторингу.

Тема 12. Договори з надання фінансових послуг.

Договір страхування. Поняття та види франшизи. Поняття страхового ризику та страхового випадку. Поняття та особливості договору позики. Види договору позики. Предмет договору позики. Відмежування позики та позички. Поняття та особливості кредитного договору. Договір банківського вкладу. Поняття договору факторингу.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань

Назва теми та /або завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Співвідношення актів цивільного законодавства та договору. Випадки обмеження свободи договору
Тема 2 . Завдання 2.	Визначення основних елементів публічного договору. Види публічного договору за ЦК України. Поняття договору приєднання. Ознаки договору приєднання. Види договорів приєднання.
Тема 3. Завдання 3.	Визначення та розробка структури договору як юридичного документа.
Тема 4. Завдання 4.	Визначення документів або їх дублікатів, які посвідчують право власності на нерухомість та документи для посвідчення правочину з відчуження нерухомого майна.
Тема 5. Завдання 5.	Встановлення порядку укладення договору за способом узгодження змісту. Визначення способів укладення договору, момент укладення договору та його місце
Тема 6. Завдання 6.	Визначення особливостей зміни та розірвання договору за згодою сторін та особливості зміни й розірвання договору за рішенням суду. Аналіз правових наслідків зміни або розірвання договору.
Тема 7. Завдання 7.	Знати характеристику договорів про передання майна у власність.
Тема 8. Завдання 8.	Знати основну характеристику видів договорів про передання майна у власність
Тема 9. Завдання 9.	Визначати відмінні риси договорів про оплатне передання майна у тимчасове володіння та користування.

Тема 9. Завдання 10	Знати різновиди та правову характеристику договорів про передання майна у тимчасове володіння та користування.
Тема 10. Завдання 11.	Встановлення загальних та відмінних рис договорів про оплатне виконання робіт.
Тема 10. Завдання 12.	Знати різновиди договорів про виконання робіт. Визначення поняття та особливості договору позики.
Тема 11. Завдання 13.	Визначення загальних та відмінних риси договорів про надання послуг.
Тема 11. Завдання 14	Відмежування позики та позички.
Тема 12. Завдання 15	Поняття та особливості кредитного договору. Договір банківського вкладу. Поняття договору факторингу.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.
Таблиця 3.

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1-12.	Вивчення лекційного матеріалу та нормативної бази.
Тема 1-12.	Підготовка до практичних занять.
Тема 12.	Виконання індивідуального завдання.
Тема 5, 12.	Виконання творчого завдання.
Тема 6, 12.	Написання модульних контрольних робіт.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та години самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 1,4,7,11, 12) проблемна лекція (Тема 2, 5, 9), лекція-провокація (тема 6).

Наочні (демонстрація (Тема 1-12).

Практичні (практична робота (Тема 1-12), індивідуальне завдання (Тема 12), кейс-метод (Тема 3).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Семестровий контроль проводиться у формах диференційованого заліку або заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається для дисциплін з формою семестрового контролю залік сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: Індивідуальні навчально-дослідні завдання (10 балів), письмові контрольні роботи (20 балів), виконання практичних завдань (40 балів), творче завдання (5 балів), підсумкова робота (25).

Семестровий контроль: Залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Остапенко, О. Г. Конституційне право України [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. Г. Остапенко, В. В. Сергієнко; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (2,56 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. - 259 с. Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25176>

Додаткова

2. Договірне право : підручник : у 2 т. Т. І. – Харків : Право, 2022 – 632 с.

3. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.; за ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2018. – 896 с.

4. Ваганова І. М. Договірне право в системі цивільно-правової галузі / І. М. Ваганова // Південноукраїнський правничий правопис. – Одеса: Одеський державний університет внутрішніх справ, 2021. – Вип. 2. – С. 74-78.-Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26370>

5. Ваганова І. М. Роль і значення римського приватного права для розвитку сучасного цивільного права / І.М. Ваганова // Actual trends of modern scientific research: Proceeding of IX International Scientific and Practical Conference. – 11–13 april 2021 p. – Munich, Germany, 2021. – С. 573-579. - Режим доступу <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25256>

6. Ваганова І.М. Договір підряду та трудовий договір: переваги та

ризика для сторін договорів / І. М. Ваганова //Юридичного наукового електронного журналу. – Запоріжжя : ЗНУ, 2023. – Вип. 1. – С. 181-184. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29698>

7. Договірне право в умовах ринкової економіки: Конспект лекцій / І.В. Жилінкова, В.І. Борисова, І.В. СпасибоФатєєва та ін.; За заг. ред. І.В. Жилінкової, В.І. Борисової. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.

8. Українське цивільне право. Договірне право: Академічний курс.- Львів:ПАІС,2020.-464с.

9. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 ч. Ч. 1. Загальна. / за ред. проф. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.). – Київ: Видавництво «Ліра-К», 2018. – 736 с.

10. Суц О. П. Цивільні правовідносини з корпоративного інвестування : монографія / О. П. Суц. – Х.: Право, 2017. - 200 с. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16276>

11. Авдєєв Ю. С. Сучасне розуміння та напрямки розвитку договірною права в Україні / Ю. С. Авдєєв // Розвиток України очима молоді: соціальні, економічні та правові аспекти: Всеукраїнська наук.-практич. конф. молодих вчених та студентів, м. Харків, 18 квітня 2013 року. - Х.: ВБ «Фактор», 2013. - 2450 с. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4549>

Інформаційні ресурси

12. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

13. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни «Договірне право», розроблений в ПНС : Режим доступу <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9087>